

Ouderen verdienen hun plek op de arbeidsmarkt

Minister Donner vindt oudere werknemers 'te duur'. Hij maakt zich daarmee te makkelijk af van het probleem.

Roos Vermeij
woordvoerder arbeidsmarkt Tweede Kamerfractie PvdA

Laat ik positief beginnen: het is goed dat er eindelijk discussie is over de – slecht functionerende – arbeidsmarkt voor ouderen. Nu steeds meer ouderen werken is die discussie hard nodig. Was het een paar jaar nog gewoon om voor je 60e 'klaar' te zijn met werken, tegenwoordig niet meer.

Maar stoppen met werken is niet altijd een keuze; werkloosheid op oudere leeftijd levert veel ellende op. Slechts 26 procent van de 55-plussers vindt in twaalf maanden tijd een nieuwe baan. In vergelijking met andere geïndustrialiseerde landen scoort Nederland bijzonder laag in het aan werk helpen van ouderen. Europees gezien scoren wij zelfs extreem laag in scholing van ouderen. Iedereen merkt het, ziet het: honderden brieven zonder dat daar een uitnodiging op volgt, besmukte termen over 'in een team passen' als afwijzingsgrond.

Helaas heeft minister Donner van sociale zaken in deze discussie verkeerd afgetrapt. Donner kwam met de stelling dat ouderen gewoon 'te duur' zijn. Dat is de verkeerde volgorde en riekt naar symptoombestrijding.

Inderdaad, ouderen zijn vaak duurder dan jongere werknemers. Geheel terecht is dat logisch, want ze hebben meer kennis en ervaring. Geheel terecht wordt het prijskaartje overdreven. In bijna elke cao zit een plafond waar de oudere werknemer onvermijdelijk tegenaan botst. Is het prijskaartje werkelijk het probleem? Veel oudere sollicitanten mogen niet eens op gesprek komen, laat staan

dat ze over loon komen te onderhandelen.

Ik wijs twee andere 'hoofdschuldigen' aan voor de stroeve arbeidsmarkt voor ouderen.

Ten eerste: bedrijven overschatten de kosten en het ziekteverzuim van 50-plussers. Minister Donner kan de oudere arbeidskracht helpen door het Nederlandse bedrijfsleven meer bewust te maken van de merites van 50-plussers. Misschien kan hij zichzelf als rolmodel inzetten: Donner is ook alweer 61 en tikkert nog stevig aan de weg.

Belangrijker is het feit dat er vaak te weinig in oudere werknemers wordt geïnvesteerd. In een moderne economie komt het steeds minder

Donner kan zelf rolmodel zijn, hij is ook alweer 61

voor dat mensen een leven lang hetzelfde werk doen. Dat is op zichzelf niet erg. Maar als het werk verandert, heeft de werknemer geen andere keuze dan mee te veranderen. Tegelijkertijd komen oudere werknemers niet in aanmerking voor cursussen en opleidingen, of ze kunnen niet op tijd hun zware baan inruilen voor een functie die beter bij hun leeftijd past.

De productiviteit van ouderen wordt zo om zeep geholpen; klagen dat zij te duur zijn is dan wel erg makkelijk. In een land als Finland krijgen werkgevers en het management training in de omgang met oudere werknemers. Bovendien kijken

ze daar met een beproefde methode naar de werkomstandigheden en de organisatie van het werk en de zorg voor de inzetbaarheid. Dat is echt wat anders dan het werk en de plichten alleen bij werknemers neer te leggen.

Het gaat niet alleen om beleid, om rechten en plichten, maar juist ook om de cultuur op de werkvloer. Dat maakt het oplossen van de vraagstukken niet makkelijker, maar wel een opdracht voor allen, overheid, werknemers en werkgevers. Zij moeten samen hun kennis aanpassen aan nieuwe manieren van werken.

Onder het motto 'een leven lang leren' wordt nu al het besef gekweekt dat scholing op elke leeftijd relevant is. Datzelfde principe moet, voortvarend, worden toegepast op de problematiek van de arbeidsmarkt voor ouderen.

Zorg dat iedere werknemer leerrechten krijgt aan het begin van de loopbaan, die hij of zij mee kan nemen naar een nieuwe werkgever. Daarmee kan iedereen scholing inkopen om zijn productiviteit op peil te houden.

Met deze suggesties is het probleem van de zich suf solliciterende oudere de wereld nog niet uit. Vooroordelen bij sommige werkgevers zijn moeilijk weg te krijgen, en helaas bestaan er nog functies waarin het al een opgave is om de 55 te halen zonder ernstig lichamelijk letsel of een flinke burn-out.

Over oplossingen van deze problemen moet de politiek nadenken. Maar laten politici dan niet meteen beginnen met het botte middel van het beperken van loon voor ouderen. We kunnen, als we samenwerken, echt met veel betere plannen komen.